

Metafyzika - nový význam / Metafyzika „nová“ / Aktuálnost a ‚metafyzika‘

c) Kdybychom tedy chtěli slovo metafyzika pro budoucí použití zachránit (a důvody pro to vskutku máme, bylo by to jistě lepší než vymyšlení zcela nového termínu), musili bychom se zamyslet právě nad tím, že ono META znamená „vedle“ a nadto jako v pořadí „za“. Těžko budeme moci zcela odmítnout řecký důraz na to, co je právě teď a zde aktuální, jenom nesmíme na tuto aktualitu hic et nunc redukovat veškerou skutečnost. To znamená, že za skutečné musíme považovat také to, co sice jednou aktuální bylo, ale nyní už to je „minulé“, protože to pominulo, tedy už to není. To, co bylo a už není, obecně považujeme za něco, co už je „za námi“. Metafyzika by potom byla disciplína, která se zabývá tím, co už není a co je tedy „za“ tím, co právě je. Otázkou pak je, jak nazvat disciplínu, která se má zabývat tím, co sice ještě aktuálně zde a nyní není, ale co (snad, možná, více nebo méně pravděpodobně) aktuální bude, tj. co se aktuálním stane (a to díky určitým činnostem, aktivitám – latinské „actus“ znamená „čin“).

(Písek, 020113-3.)